



---

Broj: 03/6-50-14-12-30/16

Datum: 17. 10. 2016.

**PREDMET: Izvješće s 2. godišnje konferencije o stanju ljudskih prava i sloboda u**

**Bosni i Hercegovini, s prijedlogom zaključaka**

Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH, uz potporu Misije OESS-a u BiH, organiziralo je 2. godišnju konferenciju o stanju ljudskih prava i sloboda u Bosni i Hercegovini, koja je održana 22. i 23. ožujka 2016. u Mostaru.

Tijekom dvodnevne konferencije razmijenjena su i mišljenja o stupnju napretka u provođenju zaključaka usvojenih na konferenciji o temi: „Ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i sloboda kroz zakonodavni okvir, trenutačno stanje i planovi institucija BiH u području ljudskih prava“, koja je održana u lipnju 2015. godine u Bijeljini.

Izvješće s konferencije u Bijeljini, koje je usvojila Parlamentarna skupština BiH, sadrži i zaključke za nadležne institucije, prvenstveno za Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvo sigurnosti BiH i Ministarstvo pravde BiH, s ciljem otklanjanja uočenih problema i poboljšanja stanja ljudskih prava u BiH.

Zajedničko povjerenstvo preuzelo je obvezu organiziranja godišnje konferencije o praćenju realizacije usvojenih zaključaka i drugih prepoznatih prioriteta u području ljudskih prava i sloboda. Ovakvim pristupom se stavlja u središte parlamentarni nadzor nad poštivanjem međunarodnih standarda ljudskih prava u izvršnoj vlasti, koju čine brojna tijela zadužena za provedbu i poštivanje ljudskih prava.

Prvoga dana konferencije razmijenjena su mišljenja o stanju ljudskih prava iz nadležnosti Ministarstva civilnih poslova BiH. Istaknuto je potrebnim posvetiti posebnu pozornost osiguranju smanjenja siromaštva, kao i tome na koji način Ministarstvo djeluje kako bi, u skladu sa standardima ljudskih prava, osiguralo socijalnu i zdravstvenu zaštitu na cijelome teritoriju BiH.

Razgovarano je i o slobodi izražavanja i slobodi medija. U vezi s tim je istaknuta važnost ovoga područja, jer je u Izvješću Europske komisije za BiH za 2015. godinu naglašeno da, iako su uglavnom donesene zakonske odredbe iz ovoga područja, institucionalno i političko okruženje nije pogodno za stvaranje uvjeta za punu slobodu izražavanja. Zbog toga su sudionici konferencije apelirali na nadležna tijela da predlože mjere kako bi se unaprijedila zaštita slobode izražavanja i slobode medija.

Razgovarajući o pravima pripadnika nacionalnih manjina, sudionici su istaknuli da je BiH potpisnica međunarodnih obveza za zaštitu nacionalnih manjina, te da je zakonski okvir za zaštitu manjina uglavnom usklađen s Okvirnom konvencijom Vijeća Europe za zaštitu nacionalnih manjina. U vezi s

tim su pozvana nadležna državna i entitetska tijela da predlože mjere kako bi se unaprijedila zaštita prava pripadnika nacionalnih manjina, u skladu s politikom Europske unije u ovome području.

Osim članova Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava PSBiH, u radu ove konferencije sudjelovali su i članovi Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, ministrica za ljudska prava i izbjeglice BiH Semiha Borovac, ministar civilnih poslova BiH Adil Osmanović, zamjenik ministra sigurnosti BiH Mijo Krešić te predstavnici entitetskih parlamentarnih povjerenstava koja se bave zaštitom ljudskih prava.

Prvoga dana rada konferencije bile su nazočne Astrid Thors, visoka povjerenica OEES-a u BiH za pitanja nacionalnih manjina, i Sezin Sinanoglu, rezidentna koordinatorica UN-a i predstavnica UNDP-a u BiH.

Kada je riječ o realizaciji zaključaka koji se odnose na Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, istaknuto je da je su realizirane preporuke koje se odnose na Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava BiH i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije, koji su i utvrđeni u Vijeću ministara BiH. U vezi s realiziranjem zaključaka koji se odnose na donošenje Zakona o izvršavanju međunarodnih obveza i preporuka iz domene zaštite ljudskih prava, Zakona o pravima žrtava mučenja i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglim i raseljenim osobama, rečeno je da se kontinuirano provode aktivnosti s drugim nadležnim tijelima kako bi i te preporuke bile realizirane.

Iz Ministarstva sigurnosti BiH istaknuto je da su ispunjene obveze identificirane na konferenciji u Bijeljini, jer je Zakon o strancima stupio na snagu u studenome 2015., a Zakon o azilu u veljači ove godine. Poručeno je i da se kontinuirano provode aktivnosti na realizaciji ostalih zaključaka, prvenstveno onih koji se odnose na usuglašavanje kaznenog zakonodavstva glede kaznenih djela počinjenih iz mržnje, kao i aktivnosti u vezi s trgovinom i krijumčarenjem ljudima i sa stanjem ljudskih prava migranata i tražitelja azila.

Drugoga dana rada konferencije uz ostalo je razgovarano o primjeni Revidirane strategije BiH za provedbu Aneksa VII. Daytonskog mirovnog sporazuma. Istaknuto je da mjere predložene u Izvješću o realizaciji Revidirane strategije zahtijevaju angažman većega broja institucija s ciljem prevladavanja postojećih izazova u osiguranju održivog povratka.

Odlučeno je da će, na osnovi transkripta ove konferencije, koji je sastavni dio ovoga izvješća, na sjednici Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava biti predloženi zaključci, koji će biti upućeni Zastupničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH na usvajanje. Prijedlozima zaključaka jasno će biti definirani prioriteti djelovanja nadležnih institucija za sljedeće jednogodišnje razdoblje, s rokovima i očekivanim rezultatim.

## **PREDSJEDATELJ ZAJEDNIČKOG POVJERENSTVA**

**Borislav Bojić**

### **Dostavljeno:**

- **naslovu**
- **a/a**

Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je, na 30. sjednici održanoj 17.10.2016., nakon razmatranja izvješća i rasprava s 2. godišnje konferencije o stanju ljudskih prava i sloboda u Bosni i Hercegovini, održane 22. i 23. ožujka 2016. godine u Mostaru, usvojilo sljedeće

## ZAKLJUČKE

1. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH pozdravlja napore Vijeća ministara BiH i nadležnih institucija Bosne i Hercegovine u provedbi zaključaka s konferencije „**Ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i sloboda kroz zakonodavni okvir, trenutno stanje i planovi institucija BiH u području ljudskih prava**“, održane u lipnju 2015. u Bijeljini, i poziva na veće ulaganje napora kako bi se realizirali preostali prioriteti. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava poziva Vijeće ministara BiH da usvoji i dostavi **Akcijski plan realizacije zaključaka Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava.**

2. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH s posebnim zadovoljstvom konstatira napredak koji je ostvarilo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH u odnosu na zaključke s 1. konferencije, a posebno zbog činjenice da su, u skladu s utvrđenim rokovima, provedene sljedeće aktivnosti:

- **Prijedlog zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine** je nakon usvajanja u Vijeću ministara BiH dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH dana 1. 3. 2016.;
- **Prijedlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije** usvojila je Parlamentarna skupština BiH;
- **Smjernice za provedbu Svjetskog programa obrazovanja o ljudskim pravima** usvojilo je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH određeno je za nadležno povjerenstvo za razmatranje Prijedloga zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine i Prijedloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije, te će osigurati da nedostaci oba zakona koji su identificirani u raspravama budu obuhvaćeni amandmanima.

3. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH prihvaća informaciju o novim rokovima za izradu sljedećih zakonskih tekstova:

- **Zakona o izvršenju međunarodnih obveza i preporuka iz domene zaštite ljudskih prava do kraja 2016. godine;**
- **Zakona o pravima žrtava mučenja do kraja 2016. godine;**
- **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglim i raseljenim osobama do kraja 2016. godine;**
- **Naputka o provedbi Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica do kraja 2016. godine;**

i s planovima za pristupanje izmjenama i dopunama **Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina** do kraja 2016. godine.

Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da, u skladu s predloženim rokovima, posredstvom Vijeća ministara BiH dostavi navedene zakonske tekstove, te istodobno potvrđuje svoje opredjeljenje da podrži Ministarstvo u ovom procesu sudjelovanjem u radnim skupinama ili na druge prikladne načine.

4. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava pozdravlja napore Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH u procesu izrade sveobuhvatne **Strategije za promicanje i zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Strategije za sprječavanje i suzbijanje diskriminacije** i poziva Ministarstvo da u rokovima planiranim Programom rada Vijeća ministara BiH izradi nacрте ovih dokumenata, te da pravovremeno obavještava Zajedničko povjerenstvo o napretku.

5. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava pozdravlja napore Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u području usuglašavanja zakona sa Zakonom o zabrani diskriminacije, te zadužuje Ministarstvo da do kraja 2016. godine, posredstvom Vijeća ministara BiH, dostavi **izvješće o broju mišljenja u odnosu na broj propisa koje je utvrđivalo Vijeće ministara BiH**, utjecaju danih mišljenja i zakonima koji nisu usuglašeni s danim mišljenjima u 2015. godini.

6. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava **konstatira da je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH dostavilo Izvješće o pojavama diskriminacije s prijedlozima konkretnih zakonodavnih ili drugih mjera.**

7. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava pozdravlja napore Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH uloženi u koordiniranje Bosne i Hercegovine u procesu provođenja Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII. Daytonskog mirovnog sporazuma, te podržava prijedlog Ministarstva **da Vijeće ministara BiH osnuje koordinacijsko tijelo u kojem će biti predstavnici nadležnih institucija za praćenje provedbe prava iz Aneksa VII. Daytonskog mirovnog sporazuma na ministarskoj razini.**

8. **Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava** zadužuje radnu skupinu za provedbu Revidirane strategije za provedbu Aneksa VII. da poseban naglasak u svome radu stave na probleme s kojima se susreću povratnici u pristupu pravima iz područja zdravstvene zaštite, a koji su posljedica fragmentiranosti zdravstvenog sustava na cijelome prostoru Bosne i Hercegovine. Istodobno **se radna skupina zadužuje da usuglasi i predloži nadležnim ministarstvima način otklanjanja prepreka u pristupu zdravstvenoj zaštiti povratnika.**

9. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava prima k znanju podatak da je sastavljena **Informacija o nestalim osobama u BiH** te poziva Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da dostavi navedenu informaciju Zajedničkom povjerenstvu nakon što je usvoji Vijeće ministara BiH.

10. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava sa zadovoljstvom konstatira da je Ministarstvo civilnih poslova BiH, predvođeno ministrom Adilom Osmanovićem, sudjelovalo u radu 2. godišnje konferencije o stanju ljudskih prava i sloboda u Bosni i Hercegovini i da je podnijelo izvješće o stanju ljudskih prava u područjima iz nadležnosti ovoga ministarstva. Istodobno Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava, uvažavajući iskustvo njegovih članova, poziva Ministarstvo civilnih poslova BiH da vodi računa o cilju godišnje konferencije, te da se u svojim izlaganjima drži izlaganja odgovora na pitanja koja priprema Zajedničko povjerenstvo.

11. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava zadužuje Ministarstvo civilnih poslova BiH da dostavi **izvješće o provedbi članka 6. i članka 8. Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini**, a posebno u pogledu usklađenosti zakona, broja škola u kojima se provode ovi članci, broja sati na godišnjoj razini, te informaciju o provedbi Privremenog sporazuma o obrazovanju djece povratnika s navedenim područjima u kojima se ove odredbe odnosno Sporazum ne provodi. Zajedničko povjerenstvo također zadužuje Ministarstvo da dostavi informaciju o razvoju zajedničke jezgre nastavnih planova i programa utvrđenih na rezultatima učenja.

12. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava zadužuje Ministarstvo civilnih poslova BiH da, u suradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i nadležnim ministarstvima zaduženima za područje radnih odnosa **procijeni usklađenost odredaba o zabrani diskriminacije u radnopravnom zakonodavstvu sa Zakonom o zabrani diskriminacije, a posebno u pogledu proceduralnih mehanizama zaštite, te da do kraja 2016. godine dostavi izvješće Zajedničkom povjerenstvu.**

13. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava zadužuje Ministarstvo civilnih poslova BiH da u roku od tri mjeseca dostavi **izvještaj o potrebi usklađivanja zakona u području zdravstvene i socijalne zaštite u odnosu na međunarodne standarde u području ljudskih prava, te izvješće o Sporazumu o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite osiguranih osoba na teritoriju Bosne i Hercegovine** izvan područja entiteta odnosno Brčko Distrikta BiH kojem osigurane osobe pripadaju.

14. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava podržava napore Ministarstva civilnih poslova BiH u području koordinacije nadležnih ministarstva i institucija djelovanjem ministarskih konferencija te zadužuje Ministarstvo **da u roku od tri mjeseca Zajedničkom povjerenstvu dostavi pregled zaključaka s ovih konferencija sa statusom njihovog provođenja.**

15. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH s posebnim zadovoljstvom konstatira napredak koji je ostvarilo Ministarstvo sigurnosti BiH, a posebno u usklađivanju pravnog sustava Bosne i Hercegovine u području migracija donošenjem Zakona o azilu i Zakona o strancima. Zajedničko povjerenstvo zadužuje Ministarstvo sigurnosti BiH da u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovih zakona, posredstvom Vijeća ministara BiH, **dostavi izvješće o trendovima migracija i aktivnostima na zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda migranata i tražitelja azila, te do kraja 2016. godine izvješće o govoru mržnje s trendovima, aktivnostima Ministarstva i prijedlozima mjera za sprječavanje i zaštitu.**

16. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava preuzima obvezu, u suradnji s Ministarstvom sigurnosti BiH, provođenja parlamentarnog nadzora u skladu s međunarodnim standardima za ljudska prava i pravima utvrđenim zakonima u BiH u azilantskim centrima u BiH.

17. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava prima k znanju sve informacije o stanju slobode izražavanja i sloboda medija koje su pružili predstavnici Regulatorne agencije za komunikacije BiH, Vijeće za tisak BiH i Udruženje BH novinara, te preuzima obvezu redovne suradnje s navedenim organizacijama. Zajedničko povjerenstvo preuzima obvezu organiziranja **tematske rasprave o slobodi izražavanja i slobodi medija**, kako bi se cjelovito sagledalo stanje u ovojme području.

18. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava prima k znanju sve informacije o pravima pripadnika nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini i poziva Vijeće ministara BiH da bez odgode osigura preduvjete za **usvajanje Strateške platforme za prava nacionalnih manjina.**

19. Zajednička komisija preuzima obavezu **organizovanja tematske sjednice o uticaju Izbornog zakona na zastupljenost nacionalnih manjina na lokalnom nivou** nakon izbora, u skladu sa preporukama za unapređenje primjene Okvirne konvencije nakon što budu dostupni rezultati lokalnih izbora 2016. godine i popisa stanovništva.

20. Zajedničko povjerenstvo pozdravlja informacije koje su izložili predstavnici vijeća nacionalnih manjina i sa zadovoljstvom pozdravlja imenovanje Vijeća nacionalnih manjina Federacije BiH. Zajedničko povjerenstvo poziva Parlamentarnu skupštinu BiH, Parlament FBiH i Narodnu skupštinu RS da **procjene nadležnosti ovih tijela u pogledu kriterija za izbor članova, utjecaja na zakone i javne politike i u pogledu sredstava koja se izdvajaju za njihovo djelovanje.**

21. Zajedničko povjerenstvo zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da **osigura sredstva za provedbu Akcijskog plana za obrazovanje Roma iz proračuna BiH**, te da u programu obilježavanja značajnih datuma iz područja ljudskih prava **8. travnja predvidi kao Međunarodni dan Roma u BiH, 2. kolovoza kao Dan sjećanja na stradanje Roma u Holokaustu i 5. studenoga kao Svjetski dan romskog jezika.**

22. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava zadužuje Agenciju za državnu službu BiH da dostavi **izvještaj o procesu edukacije državnih službenika o obavezama u oblasti ljudskih prava** a posebno u oblasti zakona o slobodnom pristupu informacijama i Zakona o zabrani diskriminacije sa prepoznatim izazovima i prijedlozima za unapređenje.

23. Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH sa zadovoljstvom pozdravlja informaciju o imenovanju ombudsmana za ljudska prava u toku 2015. godine. Zajednička komisija preuzima obavezu nastavka saradnje sa Institucijom Ombudsmana i obavezu pružanja podrške Instituciji u postupku akreditacije i daljeg jačanja pretpostavki za nezavisnost i finansiranje u skladu sa mandatom.

24. Zajedničko povjerenstvo pozdravlja napore Institucije ombudsmana za ljudska prava BiH da **izradi strategiju djelovanja za iduće srednjoročno razdoblje, te poziva Instituciju da dostavi navedeni dokument nakon usvajanja.**

25. Zajedničko povjerenstvo pozdravlja napore Institucije ombudsmana za ljudska prava BiH koje je uložila u izradu **Godišnjeg izvješća, te poziva Instituciju da uz Godišnje izvješće dostavi pregled preporuka koje nisu provedene, s naznakom nadležnih institucija.**

26. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava sa zadovoljstvom pozdravlja informaciju o procesu izrade **Posebnog izvješća o položaju LGBT osoba u Bosni i Hercegovini** u skladu sa zaključcima s 3. tematske sjednice Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava u povodu 17. svibnja - Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije, održane 19. 5. 2015., te poziva Instituciju ombudsmana za ljudska prava da dostavi navedeno izvješće Parlamentarnoj skupštini BiH.

27. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH pozdravlja napore Institucije ombudsmana koje ulaže u izradu **Posebnog izvješća o stanju osoba s duševnim**

**smetnjama koje su smještene u ustanovama**, te poziva Instituciju ombudsmana za ljudska prava da dostavi navedeno izvješće Parlamentarnoj skupštini BiH.

28. Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH preuzima obvezu organiziranja godišnje konferencije o praćenju ovih zaključaka i drugih prepoznatih prioriteta u području ljudskih prava i sloboda, te u svome kapacitetu stoji na raspolaganju svim nadležnim institucijama u provođenju ovih zaključaka. Istodiobno, Zajedničko povjerenstvo zahtijeva od kolegija obaju domova Parlamentarne skupštine BiH da ne zakazuju sjednice domova niti sjednice radnih tijela u vrijeme održavanja godišnje konferencije, kako bi se osigurale pretpostavke za sudjelovanje svih članova Zajedničkog povjerenstva u njezinom radu.